ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ
9 ΟΚΤ. 1957

ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

Ο ΡΟΥΜΠΙΝΣΤΑ'Ι'Ν ΚΑΙ Ο ΙΣΑΑΚ ΣΤΕΡΝ ΑΠΕΘΕΩΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ

Τοῦ συνεργάτου μας κ. Γ. ΒΩΚΟΥ

Ἡ νέα μουσική σαιζὸν ἐγκαινιάσθηκε μὲ δύο μεγάλα καλλιτεχνικὰ γεγονότα. Ἡ περίπτωσι αὐτὴ ἀποτελεῖ σπανιότητα καὶ θὰ πρέπει νὰ χαρακτηρισθῆ σὰν εὐοίωνη προοπτική, γιὰ τὴν σειρὰ τῶν μουσικῶν ἐκδηλώσεων ποὺ θὰ ἐπακολουθήσουν.

Ὁ βιολονίστας Ἰσαὰκ Στέρν καὶ ὁ πιανίστας Ἀρθοῦρος Ρουμπινστάϊν, συμβολίζουν δύο μουσικὲς κορυφές, τὶς ὁποῖες μιὰ παγκόσμια φήμη ἔχει πλαισιώσει.

Ὁ Στέρν ἐνσαρκώνει τὸν νέον βιρτουόζο τοῦ τετραχόρδου, ποὺ καλπάζοντας σήμερα κατακτᾶ στιγμὴ μὲ στιγμὴ μὲ τεράστια ἅλματα τὸν μουσικὸ στίβο. Ὁ Ρουμπινστάϊν, ὁ φτασμένος μετὰ ἀπὸ μιὰ ἰλιγγιώδη διαδρομὴ θριαμβῶν στὰ πιὸ φημισμένα μουσικὰ κέντρα τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ἑξακολουθεῖ παρὰ τὰ ἑβδομήντα του χρόνια νὰ δρέπη καλλιτεχνικὲς δάφνες καὶ νὰ συγκινῆ τὶς χιλιάδες τῶν θαυμαστῶν τῆς ἀριστουργηματικῆς τέχνης του.

✻

Ἡ συμμετοχὴ τοῦ βιολονίστα Ἰσαὰκ Στέρν μὲ τὴν Κρατικὴ Ὀρχήστρα, δημιούργησε μιὰ καλλιτεχνικὴ ἀτμόσφαιρα, γεμάτη δόμορφιὰ καὶ μουσικὴ ποίησι. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὁ κ. Φ. Οἰκονομίδης, διέπλασε τὴν ὀρχήστρα μὲ τόση ἐδκαμψία, διαύγεια καὶ συντονισμό, ὥστε ὁ ρόλος της στὴν πλαισίωσι τοῦ διασήμου βιολονίστα ν' ἀποβῆ κύριος, οὐσιώδης, ἐξαίρετος στὴν τεχνικὴ καὶ αἰσθητικὴ του διαμόρφωσι. Καὶ δὲν νομίζω ὅτι ἀποτελεῖ εὐκολη πραγματοποίησι γιὰ τὸν ἀρχιμουσικό, ἡ συντονιστικὴ ἐξάρτησι πιάνου καὶ ὀρχήστρας, μὲ μιὰ τέτοια ἰσορροπία στὶς διαβαθμίσεις τοῦ ἤχου. Μιὰ διαισθητικὴ καὶ παλμώδη ἑρμηνεία, πέτυχε ὁ κ. Οἰκονομίδης στὴν εἰσαγωγὴ «Ἔγκμοντ» τοῦ Μπετόβεν. Ὁ Στέρν ἐν συνεχείᾳ ἀνέπτυξε μ' ἀπροσμέτρητη μουσικότητα καὶ βάθος ψυχικὴς ἐγκολπώσεως τὸ κονσέρτο τοῦ Μπετόβεν. Ἕνα ἀδρὸ καὶ θαυμάσιο δοξάρι, ἕνα στύλ, δείχνα φτασμένου καλλιτέχνη, μουσικὲς φράσεις γεμάτες θέρμη καὶ συναισθηματισμὸ καὶ πάνω ἀπ' ὅλα ἡ προσωπικότητα τοῦ βιρτουόζου, τοῦ κατα-πληκτικοῦ βιολονίστα. Ὕστερα πέρασμα στὸ χειμαρρῶδες ἀκεῖνο κονσέρτο τοῦ Μπράμς. Ὁ Ἰσαὰκ Στέρν, ἀληθινὸς ἀετὸς τῆς δεξιοτεχνίας, τῆς ἀφάνταστης δεξιοτεχνίας, τοῦ πλούτου τοῦ ἤχου, τοῦ ἀκένωτου ταμιευτῆρος τῶν ἀρτιάζει καὶ αἰχμαλωτίζει τὸν ἀκροατή. Δίπλα του ἡ ὀρχήστρα ὑπὸ τὸν κ. Οἰκονομίδη ἔκδισε στὸ ἴδιο ὑψηλὸ καλλιτεχνικὸ ἐπίπεδο. Ἀναγλύφη στὴν ποικίλη διάταξι τῶν ἠχοχρωματικῶν αὐξομειώσεων, ἀπεπέλεσε ἐκεῖ μὲ τὸν διαμάντιο βιολονίστα, ἕνα ὀργανικὸ σῶμα ἀναπόσπαστο γύρω ἀπ' τὸ μουσικὸ ὕφος τοῦ συνθέτη καὶ τῶν ἑρμηνευτικῶν προθέσεων τοῦ σολίστ.

✻

Ὁ Ἀρθοῦρος Ρουμπινστάϊν: Ἡ ἐνσάρκωσι μιᾶς τέχνης, ποὺ μ' αὐτὸν ἀνοίγονται οἱ πύλες ἑνὸς ἀγνωστου μουσικοῦ παραδείσου· ὁ ἀπαράμιλλος ἑρμηνευτής, ποὺ στὰ δάκτυλά του τὸ πλῆκτρο ὄργανο μεταδάλλεται σὲ πηγὴ ἀπροσμέτρητης μουσικῆς ὁμορφιᾶς.

Ὁ Ρουμπινστάϊν, κατακτητὴς τῆς μουσικότητος, τῆς τελείας τεχνικῆς, τοῦ ἤχου, μιὰ ὁλοκληρωμένη κυριαρχία, ἀληθινὸς φιλόσοφος τῆς ἑρμηνείας, προσφέρει τὴν πνευματικότητά του, ἀγκαλιάζει τὸ ἔργο μὲ τὰ φτερὰ τῆς μεγάλης του καλλιτεχνικῆς ψυχῆς, ζωγραφίζοντάς τα μὲ τὰ ὡραιότερα ἠχητικὰ χρώματα. Ἀσυνήθιστος ἠχητικὸς δυναμισμός, ἐεχύνεται ἀπ' τὰ δάχτυλά του. Τὰ φόρτε ἀσκὸρ του ἀντηχοῦν κεραυνοβόλα κι' ὕστερα ἀπὸ μιὰ θερειμένη μουσικὴ φράσι, μετάπτωσι σ' ἕνα ἀραχνοῦφαντο πιανίσσιμο—ἀπαλὸ μουσικὸ χάδι...

Διπλὴ ἀπόλαυσι, διπλὴ μουσικὴ συσταγωγία, στὸ ρεσιτὰλ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ πιανίστα καὶ στὴν συμμετοχὴ του στὴν συμφωνικὴ συναυλία.

Κυρίαρχος τῆς κλαβιατούρας, ἐξαΰλωνει τὸν Σοπέν, ἀναγλυφοποιεῖ τὸν Ραχμανίνωφ, σχηματοποιεῖ σὲ ἀγγελικὸ τραγοῦδι τὸν Σοῦμαν.

Χειμαρρῶδης στὶς ἐξάρσεις του, εἰδυλλιακὸς, γλυκύτατος στὶς ρομαντικές του ἐκμυστηρεύσεις, ὁ Ρουμπινστάϊν σὲ παίρνει πάντα μαζί του στὰ ὀνειρεμένα καλλιτεχνικά του ταξίδια...

Τοῦτες οἱ λέξεις μου δὲν ἔχουν θέσι κριτικῆς, ἀλλὰ ἑνὸς ἐλαχίστου φόρου τιμῆς πρὸς τὸν μεγάλο πιανίστα...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΩΚΟΣ